

ทำสิ่งแวดล้อม
ให้เป็นปฏิจรูปเทศ (๑)

คนเราหากตกอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี
ถึงจะมีความรู้ความสามารถ ก็ยากที่จะเอาดีได้
แต่ถ้าอยู่ในถิ่นที่เหมาะสมแล้ว
ก็สามารถสร้างความสำเร็จก้าวหน้าได้โดยง่าย

ทำสิ่งแวดลอมให้เป็นปฎิรูปเทส(๑)

๓๘๕

ความทุกข์ยากลำบากเป็นสิ่งที่สรรพสัตว์ต่างไม่พึงปรารถนา แม้บางคนจะมั่งคั่งด้วยทรัพย์สินเงินทอง หรือยศถาบรรดาศักดิ์ แต่ยังต้องทุกข์ใจในหลายๆ เรื่อง บางคนเพียรแสวงหาความสุขทั้งชีวิตแต่ก็ยังไม่พบความสุขที่แท้จริง พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงค้นพบว่า หนทางที่จะนำไปสู่ความสุขอันเป็นอมตะนิรันดร์ คือต้องทำให้หยุดนิ่ง ให้ใสบริสุทธิ์ ถึงจะหลุดพ้นจากต้นเหตุแห่งทุกข์ หลุดพ้นจากความไม่รู้ คืออวิชชา และกลายมาเป็นผู้รู้แจ้ง การฝึกฝนใจให้หยุดให้นิ่ง เป็นวิธีที่ดีที่สุดสำหรับชีวิตของผู้ที่ปรารถนาความรู้แจ้ง เพื่อมุ่งสู่ความพ้นทุกข์และได้พบกับความสุขอันเป็นนิรันดร์

ในมงคลสูตรได้กล่าวถึงการเป็นผู้อยู่ในถิ่นที่เหมาะสมว่า

“คนเราหากตกอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี ถึงจะมีความรู้ความสามารถ ก็ยากที่จะเอาดีได้ แต่ถ้าอยู่ในถิ่นที่เหมาะสมแล้ว ก็สามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าได้โดยง่าย”

ถิ่นที่เหมาะสม หมายถึง ถิ่นที่มีสิ่งแวดล้อมดี ไม่เป็นพิษเป็นภัยแก่ร่างกายและจิตใจ อีกทั้งยังสนับสนุนให้ผู้อยู่อาศัยสามารถประกอบกิจการงาน อันเป็นสัมมาอาชีพให้เจริญก้าวหน้าได้โดยง่าย และยังสร้างสมคุณงามความดีได้เต็มที่อีกด้วย โดยเฉพาะถิ่นที่เหมาะสมต่อการสร้างบารมี ซึ่งไม่ได้มาง่ายๆ

ทำสังฆะแวดล้อมให้เป็นปฏิรูปเทศ(๑)

๓๕๐

ต้องอาศัยบุญวาสนาในปางก่อน ที่เคยสั่งสมไว้ดีแล้ว ประกอบกับการอธิษฐานที่ตั้งความปรารถนา ขอให้ได้ไปบังเกิดในปฏิรูปเทศ ในบวรพระพุทธศาสนา ในครอบครัวที่เป็นสัมมาทิฐิ จะได้สั่งสมบุญได้อย่างสะดวกสบายง่ายดาย

การได้เกิดในบวรพระพุทธศาสนา นี้ ถือว่าเป็นปฏิรูปเทศ อันอุดมมงคล เพราะได้ทัสสนานุตตรियะ คือการเห็นอันประเสริฐ เห็นพระรัตนตรัย ได้ศึกษาศีล สมาธิ ปัญญา มีโอกาสบำรุงพระพุทธศาสนา ได้การระลึกอันประเสริฐ คือใจจะผูกพันอยู่กับพระรัตนตรัย ทำให้ไม่ประมาทในชีวิต อีกทั้งเป็นเหตุให้ได้สิ่งที่พึงอันสูงสุด คือได้เข้าถึงพระรัตนตรัย ได้อริยทรัพย์ และหนทางไปสู่สวรรค์และนิพพาน

ปัจจุบันมีนักสร้างบารมีหลายท่านมักรำพึงว่า จะทำบุญกุศลก็ได้ไม่เต็มที่ เพราะอยู่ในแวดวงของคนที่ไม่ค่อยเลื่อมใสพระพุทธศาสนา บางท่านมีครอบครัวที่อยู่ห่างจากวัดวาอาราม มาวัดก็ไม่สะดวก จะหาพระสงฆ์เดินบิณฑบาตผ่านหน้าบ้านก็ไม่มี บางทีแม้มีทั้งทรัพย์สมบัติ มีเนื้อนาบุญมาโปรด แต่ครอบครัวกลับไม่สนับสนุน ห้ามทำบุญก็มี บางรายถึงขั้นครอบครัวไม่ยอมให้มาวัดก็มี

ที่เป็นเช่นนี้ เพราะไม่ได้อยู่ในถิ่นที่เหมาะสม จึงทำให้

ทำสิ่งแวดลอมให้เป็นปฎิรูปเทส(๑)

๓๕๑

การสร้างบารมีติดๆ ขัดๆ แต่สำหรับยอดนักสร้างบารมีเช่นเรา
อย่างไรก็ต้องสร้างบารมี เราจะไมยอมให้อุปสรรคเหล่านั้น
มาเป็นข้อแม้ข้ออ้างและเงื่อนไข วิสัยที่แท้จริงของนักสร้างบารมี
จะไม่ยอมเสียเวลากับอุปสรรคดังกล่าว ไม่มัวรอคอยโอกาส
แต่จะสร้างโอกาสขึ้นมาทดแทน ดังเรื่องของมหาอุบาสิกาวีสาขา
ที่เราเคยได้ยินได้ฟังการบำเพ็ญมหาทานบารมีของท่านเสมอ

ประวัติการสร้างบารมีของ **มหาอุบาสิกาวีสาขา** เราได้
ติดตามกันมาบ้างแล้ว ส่วนประเด็นในครั้งนี จะให้พิจารณาถึง
ความเฉลียวฉลาดและการทำตนเป็นยอดกัลยาณมิตร ที่
สามารถเปลี่ยนบุคคลผู้เป็นมิชฌาปฏิฐิในครอบครั้วให้กลับมา
เป็นสัณมาปฏิฐิได้ ทำให้การอยู่ในถิ่นที่ไม่เหมาะสมเดิมนั้น
กลับเปลี่ยนมาเป็นสถานที่เหมาะสมต่อการสร้างบารมีได้ในที่สุด

*เรื่องของมหาอุบาสิกาวีสาขาตอนหนึ่งมีอยู่ว่า คราวที่
ได้แต่งงานกับลูกชายของมิคารเศรษฐีชื่อ **บุญวันทนกุมาร** ก่อน
ที่จะออกเดินทางจากบ้านของ **ธัญชัยเศรษฐี** ผู้เป็นบิดา ท่าน
เศรษฐีได้ให้ออวาทแก่นางไว้ว่า

“ลูกเอ๋ย ธรรมดาสตรีจะอยู่ในสกุลสามี ควรจะศึกษา

ทำสิ่งแวดล้อมให้เป็นปฏิรูปเทศ(๑)

๓๕๒

มารยาทของการเป็นคนดีศรีสละไก่ไว้ว่า ไฟในไม่พืงนำออก
ไฟนอกก็อย่านำเข้า พืงให้แก่ผู้ที่ให้ ไม่พืงให้แก่ผู้ที่ไม่ให้ พืงให้
ทั้งแก่ผู้ที่ให้ และทั้งแก่ผู้ที่ไม่ให้ พืงนั้ให้เป็นสุข พืงบริโภคให้เป็นสุข
พืงนอนให้เป็นสุข พืงบำเรอไฟ และพืงนอนน้อมเทวดาภายใน”

ครันให้โอวาท ๑๐ ข้อนี้แล้ว รุ่งขึ้นบิดาได้ส่งตัวลูกสาว
ไปอยู่ที่บ้านของสามี สำหรับโอวาททั้ง ๑๐ ข้อ ที่ผู้เป็นพ่อมอบ
ให้ นั้น แม้กล่าวอย่างย่อๆ เข้าใจกันเพียงพ่อลูกสองคนเท่านั้น
ด้วยความที่ท่านเป็นกุลสตรีที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดมาก จึง
สามารถเข้าใจได้ตลอดโดยไม่มีข้อสงสัย บั้เงิณ **ท่านมีการเศรษฐกิจ**
ผู้เป็นพ่อของว่าที่สามี นั้อยู่ในห้องข้างๆ ได้ยินถ้อยคำนั้นเข้า
เกิดความกลางแคลงสงสัย และไม่พอใจ ได้แต่เก็บความรู้สึกนั้น
ไว้เงียบๆ เพียงคนเดียว

วันที่นางวิสาขาย้ายไปอยู่กับครอบครัวของพ่อสามีนั้น
ธัญชัยเศรษฐีผู้เป็นพ่อ ได้มอบเครื่องประดับชื่อ มหาลดาปสาธน์
ซึ่งมีค่า ๙ โกฏิ และให้ทรัพย์อีก ๕๔ เล่มเกวียน เป็นมูลค่า
สำหรับผงเครื่องหอมเอาไว้ผสมน้ำอาบ ให้สาวใช้รูปสวย ๕๐๐ นาง
คอยปรนนิบัติติดาระหว่างการเดินทาง ให้รถเทียมม้าอาชาไนย
๕๐๐ คัน เครื่องสักการะทุกอย่างๆ ละหนึ่งร้อย นอกจากนี้ยังได้
มอบโคให้ติดตามไปอีกด้วย

ทำสิ่งแวดล้อมให้เป็นปฏิรูปเทศ(๑)

๓๕๓

วิธีการคือ ท่านเศรษฐีได้เรียกพนักงานดูแลคอกโคมา แล้วสั่งให้แบ่งโคนม และโคใช้งาน เพื่อเทียมเกวียนให้ลูกสาว โดยให้โคใช้งานที่อ้วนพี ๘ ตัว เป็นตัวนำฝูงโค เมื่อประตูคอก เปิดออก บรรดาแม่โคทั้งหลายที่อ้วนพีก็ทยอยกันออกไป แต่ ทันทีที่ประตูปิดลง ฝูงโคที่มีกำลังก็โลดแล่นออกไปข้างนอกอีก หลายพันตัว พวกมันเดินติดตามนางไปเป็นขบวนยาวทีเดียว

ที่เป็นเช่นนั้น เพราะแรงบุญที่รักในการถวายทานมา หลายภพหลายชาติ โดยเฉพาะในสมัยของพระกัสสปสัมมาสัม- พุทธเจ้า นางเกิดเป็นพระธิดาของพระราชา ทุกครั้งที่ทำบุญ จะ รู้สึกอึดอัดเบิกบาน แม้พระสงฆ์จะบอกว่า พอแล้วโยม นางก็ ยังยินดีที่จะทำให้อีกๆ ขึ้นไป มือก็ยังคงตักข้าวไป พลังกล่าว วาจาเชื่อเชิญพระคุณเจ้าโปรดรับอาหารหวานคาวที่อุทิศส่าง ตรีเตรียมอย่างประณีตด้วยตนเอง ด้วยผลแห่งบุญนั้น แม้คน ดูแลจะปิดประตูคอกแล้ว ฝูงโคหลายพันตัวก็ยังกระโดดออก จากคอกติดตามไปด้วย

ครั้นพาหุภุคณีย้ายมาอยู่ที่บ้านของมิดารเศรษฐีแล้ว นางตั้งใจทำหน้าที่ของศรีสละไภย์ที่ดีได้ครบสมบูรณ์ทุกอย่าง แต่ สิ่งหนึ่งที่นางปรารถนามากๆ และยังไม่มีโอกาสทำ คือ การ ถวายสังฆทานแด่ภิกษุสงฆ์ เพราะตระกูลฝ่ายสามีเป็นมิจฉาภิภูสิ

ทำสิ่งแวดลอมให้เป็นปฎิรูปเทศ(๑)

๓๕๔

ไม่มีความศรัทธาในบวรพระพุทธศาสนา แต่ไปศรัทธาในลัทธิ
ซีเปลือยด้วยความเข้าใจผิดว่า ซีเปลือยเหล่านั้นเป็นพระอรหันต์

เนื่องจากนางเป็นผู้มีปัญญา ดังนั้นแม้จะอยู่ในแวดวง
ของผู้ที่ไม่เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา นางก็พยายามหาวิธีทำบุญ
จนได้ และสามารถเปลี่ยนความเชื่อถือศรัทธาของทั้งพ่อแม่สามี
รวมถึงเหล่าข้าทาสบริวารให้หันมานับถือพุทธศาสนาอีกด้วย

สำหรับพวกเราซึ่งได้เกิดมาในบวรพระพุทธศาสนา มี
ครอบครัวที่เป็นสัมมาทิฐิ เคารพในพระรัตนตรัย ขอให้ใช้
โอกาสที่ดีนี้ ส่งสมบุญบารมีให้เต็มที่ อย่าให้โอกาสดีๆ นี้ผ่านไป
โดยเปล่าประโยชน์ อย่าประมาทและอย่าชะล่าใจ บุญกุศล
อันใดที่ยังบกพร่องอยู่ ต้องรีบเติมให้เต็ม และอย่าลืมหมั่น
อธิษฐานจิตตอกย้ำให้ดี ให้ได้เกิดในปฏิรูปเทศทุกภพทุกชาติกัน
ทุกๆ คน

